

RECHTSPRAAK

ondernemingsraad Penitentiare Inrichtingen Amsterdam Over-Amstel/Staat der Nederlanden, Dienst Justitiële Inrichtingen

Besluit tot sluiting Bijlmerbajes met toepassing Van Werk Naar Werk-traject is niet onredelijk (art. 25 WOR).

Als gevolg van politieke besluitvorming in 2012-2013 is aan DJI een bezuiniging opgelegd van € 271 miljoen in 2018. In verband hiermee is op 19 juni 2013 het Masterplan 2013-2018 vastgesteld (hierna: het Masterplan). Dit plan bevat een pakket aan maatregelen waarmee deze bezuiniging moet worden gerealiseerd. In het Masterplan staat dat een aantal inrichtingen – waaronder de PI Amsterdam Over-Amstel in 2016 – zal sluiten en dat in Zaanstad een nieuwe inrichting zal worden gerealiseerd, die de verouderde capaciteit in Amsterdam en Haarlem zal vervangen. Het zogenaamde Van Werk Naar Werk-beleid (hierna ook: VWNW-beleid) vormt volgens het Masterplan de basis voor medewerkers van wie de baan ten gevolge van het Masterplan vervalt of dreigt te vervallen. Dit beleid, vastgesteld bij besluit van 6 december 2013 en geldig tot 1 januari 2016, betreft een Rijksbreed sociaal beleid waarmee de gevolgen van reorganisaties worden opgevangen. Het beleid maakt een onderscheid in een vrijwillige en een verplichte fase. De vrijwillige fase gaat vooraf aan een reorganisatie en is bedoeld om zo veel mogelijk te voorkomen dat na de reorganisatie boventalligheid ontstaat. Voorafgaand aan de vrijwillige fase dient een contourenplan te worden opgesteld waaruit blijkt in welke functiegroepen boventalligheid dreigt te ontstaan. De ondernemingsraad heeft op 6 mei 2014 een negatief advies uitgebracht. In de kern komt het standpunt van de ondernemingsraad erop neer dat er – los van het Masterplan – al vanaf 2001 plannen zijn om de PI Amsterdam Over-Amstel te sluiten en vervangende nieuwbouw te realiseren in Zaanstad en dat het al die tijd duidelijk is geweest dat de medewerkers van de PI Amsterdam Over-Amstel mee over zouden gaan naar de nieuwe locatie in Zaandam volgens het principe ‘mens volgt werk’, voorafgaand aan het VWNW-beleid. Volgens de ondernemingsraad ‘kan het niet zo zijn dat nu in het kader van nieuw beleid de medewerkers van Amsterdam na al die jaren van discussie en overleg, alsnog substantieel boventallig dreigen te worden’. De ondernemingsraad is er voorts voorstander van dat alle medewerkers van de PI Amsterdam Over-Amstel in aanmerking komen voor de zogenaamde vrijwillige fase van het VWNW-beleid. Bij besluit van 25 juli 2014 is het contourenplan conform het concept

vastgesteld. In de toelichting bij het besluit staat onder andere dat in het Masterplan staat vermeld dat de nieuwe inrichting Zaanstad verouderde capaciteit in Amsterdam en Haarlem vervangt en dat daarbij geen koppeling is gemaakt met personeel. Volgens de ondernemingsraad is het besluit kennelijk onredelijk. De ondernemingsraad heeft daartoe in de kern gesteld dat (1) hij geen wezenlijke invloed op het contourenplan heeft kunnen uitoefenen, (2) dit plan in strijd is met eerder gedane toezeggingen of met gewekte verwachtingen die inhouden dat de nieuwbouw in Zaanstad de PI Amsterdam Over-Amstel zal vervangen en dat er geen onvoorziene omstandigheden zijn die hieraan in de weg staan, (3) het besluit ondeugdelijk is gemotiveerd, en (4) dat de gevolgen voor het personeel onvoldoende in kaart zijn gebracht. Het standpunt van de ondernemingsraad komt erop neer dat het personeel van de PI Amsterdam Over-Amstel in zijn totaliteit mee over dient te gaan naar de vervangende nieuwbouw in Zaandam, zodat niemand met ontslag wordt bedreigd.

De Ondernemingskamer oordeelt als volgt. Anders dan de ondernemingsraad is de de Ondernemingskamer van oordeel dat het besluit tot sluiting van de PI Over-Amstel wel degelijk voortvloeit uit het litigieuze Masterplan. In het Masterplan staat duidelijk vermeld dat naast de PI Amsterdam Over-Amstel ook andere inrichtingen moeten sluiten, waaronder die in Haarlem. Zoals DJI heeft betoogd, bevat dit plan een samenhangend pakket maatregelen en maakt de sluiting van PI Amsterdam Over-Amstel deel uit van integrale besluitvorming ten aanzien van alle vestigingen. Anders dan de ondernemingsraad heeft gesteld, ziet de Ondernemingskamer in het Masterplan geen aanwijzing dat de nieuwbouw in Zaanstad voor de PI Amsterdam Over-Amstel in die zin een vervanging zou zijn, dat het personeel van deze inrichtingen ‘mee over gaat’ en dus niet zou vallen onder het Personeelsplan dat bij het Masterplan hoort. In het Masterplan is niet in een uitzonderingssituatie voorzien voor het personeel van de PI Amsterdam Over-Amstel. Dat zou in zoverre ook opmerkelijk zijn – en dus van een toelichting moeten zijn voorzien – dat daarmee personeel van overige te sluiten inrichtingen zou worden achtergesteld. De Ondernemingskamer is van oordeel dat op het personeel van de PI Amsterdam Over-Amstel het beleid dat is neergelegd in het Masterplan en het Personeelsplan onverkort van toepassing is. Voor zover de ondernemingsraad heeft gesteld dat hij op de vaststelling van dit beleid geen wezenlijke invloed heeft kunnen uitoefenen, overweegt de Ondernemingskamer dat die stelling op zichzelf juist is, maar geen relevantie heeft omdat de ondernemingsraad ter zake geen adviesrecht toekomt. De stelling van de ondernemingsraad dat de gevolgen voor het personeel in de adviesaanvraag onvoldoende in kaart zijn gebracht, wordt door de Ondernemingskamer eveneens verworpen. Het conceptbesluit is op dit punt duidelijk en verwijst naar het VWNW-beleid. Dat dit beleid geldig is tot 1 januari 2016 en dat voor de periode daarna nog niet bekend is welk (Rijksbreed) beleid zal gelden, valt DJI niet aan te rekenen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 12-02-2015

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2015:356

Zaaknummer: 200.154.649/01OK

Wetsartikelen: 25 WOR